

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczo –
Rewalidacyjnych w Wodzisławiu Śląskim

Podstawa prawna:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)
3. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, (Dz. U. z 2016r. poz.1943,1954,1985 i 2169 oraz z 2017r. poz. 60,949 i 1292).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2017r. poz. 1189).
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2016r. poz. 487).
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014r.poz.382).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.2005r. nr 180, poz. 1493).
11. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz.69.).
12. Rozporządzenie MENiS z dnia 28 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach(Dz.U.poz.1643).
13. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 67, poz. 756, z późn.zm.).
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (dz. U. 2011r. nr 209 poz. 1245).
15. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120 poz.526).
16. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw (Dz.U.2015r. poz.875).
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia,

- kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
19. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22c, art. 22b
 20. Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt
 21. Statut szkoły

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Program Wychowawczo – Profilaktyczny placówki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą, we współpracy z dyrekcją, nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Cel nadrzędny wychowania, to dbałość o wszechstronny rozwój człowieka w wymiarze intelektualnym, psychicznym, politycznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym. To także przygotowanie młodego człowieka do wykonywania samodzielnej pracy zawodowej w wymiarze możliwym do osiągnięcia przy współwystępujących ograniczeniach, na które ma wpływ niepełnosprawność oraz nauczanie odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Profilaktyka pełniąc rolę wspierającą i uzupełniającą wychowanie, jest procesem wspomagającym człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczającym i likwidującym czynniki blokujące i zaburzające zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

II. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Nasza placówka jest placówką przyjazną i otwartą na inność. Pracujemy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną intelektualnie oraz z autyzmem, gdzie zdobywanie przez nich umiejętności jest ogromnym wyzwaniem. Program wychowawczo - profilaktyczny ukierunkowany jest na ucznia i jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój.

Wizja i misja szkoły oraz model absolwenta są integralną częścią oferty edukacyjnej, a osiągnięcie zawartych w nich założeń jest jednym z głównych celów pracy naszej placówki. Działamy po to, by wychować młodego człowieka i wspierać jego wszechstronny rozwój. Wzajemne relacje opieramy na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu. Nasze dążenia służą wykształceniu u dzieci i młodzieży poczucia więzi oraz przynależności do określonej grupy. Nauczyciele starają się wydobyć i rozwijać talent ucznia, nauczyć samodzielnego myślenia i wiary we własne siły. Preferujemy najlepsze wartości zaczerpnięte z polskiej tradycji i kultury, ucząc jednocześnie szacunku dla innych kultur w imię szeroko pojętej tolerancji. Dążymy do tego, by nasza szkoła była placówką nowoczesną. W obszarze kształcenia stosujemy metody aktywizujące, elementy oceniania kształtującego, wspieramy inicjatywy pomocne w tworzeniu i pielęgnowaniu tradycji szkoły,

a w szczególności system pomocy dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Tworzymy przyjazną atmosferę, sprzyjającą zdobywaniu wiedzy i umiejętności, w trosce o bezpieczeństwo naszych uczniów realizujemy programy profilaktyczne. W obszarze kierowania szkołą dbamy o właściwą organizację pracy placówki, przestrzegamy zasad demokratycznego funkcjonowania społeczności szkolnej, zespołowo decydujemy o zamierzonych działaniach edukacyjnych i wychowawczych.

III. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywa się w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania:

- 1) budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

3. Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- jest odpowiedzialny,

- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

4. Modele absolwentów:

Model absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym (I-III)

Absolwent:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej I etapu edukacyjnego;
- Potrafi korzystać z informacji niezbędnych do dalszej nauki w szkole podstawowej;
- Potrafi w elementarnym zakresie wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów życia codziennego;

- Zna i stosuje podstawowe zasady higieny, bezpieczeństwa i zdrowego trybu życia;
- Potrafi kulturalnie zachować się w szkole i w środowisku pozaszkolnym;

Model absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II etapie szkoły podstawowej (IV-VIII)

Absolwent:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej II etapu edukacyjnego;
- Stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę;
- Samodzielnie usprawnia warsztat pracy;
- Poczyna się do współodpowiedzialności za wyniki pracy w grupie;
- Pracuje nad mocnymi i słabymi stronami swojego charakteru;
- Dbą o własny wygląd i higienę osobistą;
- Zna zasady zdrowego trybu życia i stara się ich przestrzegać;

Model absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym

Absolwent:

- Potrafi na miarę swoich możliwości porozumiewać się z otoczeniem;
- Potrafi w elementarny sposób zaspokajać podstawowe potrzeby życiowe;
- Jest zaradny w życiu codziennym odpowiednio do swojego poziomu sprawności;
- Uczestniczy w różnych formach życia społecznego przestrzegając ogólnie przyjętych norm społecznych;

Model absolwenta Szkoły Przysposabiającej do Pracy z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym

Absolwent:

- Osiąga samodzielność w obszarze zaspokajania potrzeb własnych oraz zaradności w życiu codziennym, na miarę swoich możliwości;
- Jest przygotowany do podjęcia aktywności zawodowej w warunkach pracy chronionej i w domu;
- Troszczy się o własny rozwój osobisty;
- Jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym;
- Potrafi poprosić o pomoc i z niej skorzystać, w sytuacji, gdy problem subiektywnie ocenia jako trudny;
- Jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych;

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Pomimo dużej liczebności uczniów w placówce żaden uczeń nie jest anonimowy. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- ankiety skierowanej do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych;
- ankiety skierowanej do wychowawców;
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły;
- analizy uwag wpisanych do dziennika.

W wyniku diagnozy i ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- występowanie niewłaściwych postaw i zachowań tj. wulgaryzmy, przezywanie, dokuczanie;
- nieregularne uczęszczanie uczniów na zajęcia szkolne;
- unikanie zajęć wychowania fizycznego;
- brak motywacji do nauki;
- niskie potrzeby edukacyjne uczniów;
- poprawa bezpieczeństwa uczniów w szkole - zwiększenie dyżurów na korytarzach, w szatniach;
- niezaradność wychowawcza rodziców, brak umiejętności wychowawczych niezbędnych do prawidłowego pokierowania rozwojem psychicznym i emocjonalnym dziecka;
- usprawnić współpracę rodzic – wychowawca, wychowawca – rodzic;
- doskonalić umiejętności praktyczne nauczycieli w zakresie stosowania szkolnej interwencji wobec uczniów przejawiających zachowania ryzykowne i uczniów z zaburzeniami psychicznymi;

6. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy, uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć ich śmiałości i motywacji do podejmowania działań i interakcji w społeczności szkolnej. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

2) Pedagog szkolny:

- a) udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- b) prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,

- c) diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- d) podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- e) minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- f) inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- g) pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- h) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- i) doskonalili swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;

3) Nauczyciel:

- a) reaguje na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem,
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

4) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami, poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,

- c) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie;

5) Rodzice:

- a) współdziałają z wychowawcą, pedagogiem i nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
- c) znają i akceptują program wychowawczo - profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- d) wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- e) wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach,
- f) służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- g) aktywnie uczestniczą w życiu szkoły.

**IV. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW
KLAS I- III SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ
ORAZ ZESPOŁÓW EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNYCH**

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Wzajemne poznanie się. Miejsce dziecka w grupie (nauka działania w grupie rówieśniczej).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Wybór samorządu klasowego i samorządu uczniowskiego. 3. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych oraz wycieczkach turystyczno – krajoznawczych po najbliższej okolicy.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i prowadzenie zajęć rozwijających indywidualne zainteresowania i uzdolnienia uczniów. 2. Indywidualna praca z uczniem zdolnym - przygotowanie go do konkursu, olimpiady. 3. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach. 4. Działalność klubu sportowego Olimpiad Specjalnych „Chabry”. 5. Rozwijanie zainteresowań muzycznych, teatralnych, tanecznych poprzez udział w festiwalu piosenki karaoke osób niepełnosprawnych:” ŚpiewaMy”.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. Poznają obowiązki ucznia. 2. Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania. 3. Podejmowanie tematyki na godzinach z wychowawcą, zajęciach warsztatowych, psychoedukacyjnych. 4. Konsekwentne egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w szkole.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w placówce. 2. Uświadomienie uczniom czym jest agresja i przemoc oraz jak z nimi sobie radzić. 3. Eliminowanie zachowań agresywnych wobec siebie, nauczycieli, uczniów, rówieśników, innych osób, czy aktów wandalizmu poprzez wczesną diagnozę i reagowanie na agresję, przemoc. 4. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji oraz kontroli emocji. 5. Wyodrębnienie uczniów z grup ryzyka (tych, którzy przejawiają autoagresję, stosują przemoc wobec innych oraz tych, u których w rodzinach występuje przemoc).

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Realizacja przez pedagoga szkolnego cyklicznych zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne. 7. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań. 8. Zapoznanie rodziców z możliwościami, zakresem i konsekwencjami stosowania kar i nagród w wychowaniu. 9. Eliminowanie wulgaryzmów ze słownika. 10. Udzielanie informacji na temat instytucji, form pomocy ofiarom i sprawcom przemocy. 11. Realizowanie założeń zawartych w „Standardach Ochrony Małoletnich”.
<p>Bezpieczeństwo.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami - klasowymi, szkolnymi, wycieczek szkolnych, przeciwpożarowymi, sal lekcyjnych i pracowni. 2. Zaznajomienie uczniów z zasadami bezpieczeństwa: na lekcjach, przerwach, w czasie gier zabaw zespołowych, na jezdni, na wakacjach, podczas wyjść i wycieczek, na imprezach masowych. 3. Realizacja zajęć edukacyjno – profilaktycznych z zakresu dbania o bezpieczeństwo, przy współpracy Policji i Straży Miejskiej. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi. 5. Wyposażenie uczniów i personel szkoły w umiejętność udzielania pierwszej pomocy . 6. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 7. Dbanie o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły poprzez wykorzystanie systemu monitorującego oraz zwiększenie kontroli osób wchodzących na teren placówki. 8. Przeprowadzenie próbnego alarmu przeciwpożarowego. 9. Audycje przez szkolny radiowęzeł dotyczące bezpieczeństwa. 10. Apele porządkowe, rozmowy dyscyplinujące z uczniami. 11. Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, wtargnięcie napastnika na teren placówki. 12. Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów PPOŻ. 13. Przestrzeganie procedury związanej z zagrożeniami terrorystycznymi.
<p>Wdrażanie ucznia do samodzielności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 3. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej.

Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Organizacja apelu i zajęć w ramach Konwencji o Prawach Dziecka i Szkolnych Obchodów Dnia Życzliwości. 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z dyskryminacją na tle kulturowym. 4. Propagowanie zachowań pronarodowych, prokulturowych. 5. Zapoznanie uczniów z osobami udzielającymi wsparcia i pomocy w szkole – rzecznik praw ucznia, pedagog, pielęgniarka szkolna. 6. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
Dbałość o dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników. 3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim i Delegatami Klas. 4. Organizacja zajęć integracyjnych w klasie, zajęć integracyjnych dla całej społeczności szkolnej, festyny integracyjne, imprezy kulturalne. 5. Organizacja festynu rodzinnego: "Rodzice – Dzieciom". 6. Organizacja koncertu: „Dzieci – Rodzicom”. 7. Angażowanie uczniów do wspólnych zadań, występów, prezentacji. 8. Ćwiczenie empatii i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.
Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w apelach i uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 2. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 3. Wycieczki uczniów do muzeum, po miście i regionie. Poznawanie ludzi z naszego regionu, którzy zrobili coś dla naszego miasta. 4. Ukazywanie sylwetek wybitnych Polaków, kultywowanie pamięci o patronie placówki. 5. Udział w konkursach o tematyce regionalnej. 6. Kultywowanie tradycji Świąt Wielkanocnych. 7. Przygotowanie jasełek bożonarodzeniowych oraz biesiady. 8. Wycieczki, obchody rocznic i uroczystości narodowych.
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie w umiejętność rozwiązywania problemów i proszenia o pomoc. 2. Podejmowanie tematyki poprzez stosowanie scenek sytuacyjnych. 3. Nauka wykorzystywania różnych źródeł informacji w życiu codziennym.
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć w ramach szkolnego programu: „Szkoła Promująca Zdrowie”. 2. Realizacja programu: „Ratujemy i Uczymy Ratować”. 3. Udział uczniów w zawodach sportowych, zajęciach na basenie, lodowisku, kręgielni.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Organizacja zajęć promujących postawy prozdrowotne „FABRYKA FORMY”. 5. Spotkania z osobami z zewnątrz propagującymi zdrowy styl życia. 6. Organizacja zajęć, warsztatów, prelekcji z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od mediów elektronicznych. 7. Prezentacja filmów edukacyjnych. 8. Udział w akcjach i konkursach. 9. Ekspozycja gazetek ściennych. 10. Spotkania z pielęgniarką szkolną. 11. Fluoryzacja zębów - program profilaktyczny.
<p>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi, długotrwałą izolacją społeczną oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć korekcyjnych, kompensacyjnych, wyrównawczych. 2. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów. 3. Wczesne reagowanie na absencję - przestrzeganie procedury kontroli realizowania obowiązku szkolnego. 4. Wzmożenie kontaktów z domem rodzinnym. 5. Sprawowanie kontroli nad dzieckiem często opuszczającym zajęcia szkolne. 6. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 7. Ćwiczenie umiejętności zachowań asertywnych. 8. Uświadamianie uczniom ich mocnych stron i możliwości. 9. Wskazywanie pożądanых wzorców zachowań. 10. Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy. 11. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji. 12. Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu: zajęcia warsztatowe, prelekcje, prezentacje multimedialne, psychoedukacja. 13. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
<p>Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Wsparcie rodziców i nauczycieli pomocą psychologiczno – pedagogiczną. 6. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 7. Zapoznanie rodziców i opiekunów z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły

	<p>i regulaminami, programami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Zapoznanie rodziców i opiekunów ze „Standardami Ochrony Małoletnich”. 9. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 10. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Zapoznanie rady pedagogicznej z procedurą „Niebieskiej Karty”. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 4. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach 5. Wdrażanie działań związanych z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem – Standardy Ochrony Małoletnich.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z MOPS, OPS. 2. Pozyskanie sponsorów. 3. Organizacja akcji charytatywnych .
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność zespołu ekologicznego. 2. Realizacja zajęć w ramach programu „Akademia Łowców Odpadów”. 3. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 4. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień wody”, zbiórka materiałów wtórnych.

**V. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW
KLAS IV – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ
I ZESPOŁÓW EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNYCH**

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Zintegrowanie zespołu klasowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględni zasady obowiązujące obie strony uczniów – nauczyciel. 2. Godziny wychowawcze poświęcone tematom związanym z zainteresowaniami uczniów, dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 3. Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się (wycieczki, imprezy klasowe, urodziny). 4. Wybór samorządu klasowego i samorządu uczniowskiego.
Rozwój osobowości ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, wdrażanie do autorefleksji. 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, wdrażanie do samooceny. 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: <ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do nauki szkolnej, • rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, • stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, • rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, • pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, • kształtowanie hierarchii wartości, • praca z uczniem zdolnym,

	<ul style="list-style-type: none"> • praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych; 4. Zachęcanie uczniów do podejmowania działań na rzecz innych ludzi, do udziału w akcjach profilaktycznych i charytatywnych, wolontariatu. 5. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach wiedzy i umiejętności, olimpiadach przedmiotowych. 6. Promowanie sukcesów młodzieży poprzez system nagród, dyplomy, wyróżnienia. 7. Realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Poznaję technologiczne triki, osiągam świetne wyniki”. 8. Rozwijanie zainteresowań muzycznych, teatralnych, tanecznych poprzez udział w festiwalu piosenki karaoke osób niepełnosprawnych: ” ŚpiewaMy”. 9. Działalność szkolnego teatru KRA (udział w przeglądzie teatru osób niepełnosprawnych „Para Buch”). 10. Działalność szkolnego zespołu tanecznego.
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, • poszanowanie praw i potrzeb innych, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do empatii, • współpraca w zespołach, • realizacja projektów, • kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, WSO, PSO, regulaminy, procedury, Program Wychowawczo - Profilaktyczny). 2. Zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, kształtowanie postaw prospołecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, • poszanowanie mienia szkoły, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. 3. Realizacja ogólnopolskiego projektu „Europa i Ja”.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Zajęcia realizowane w ramach innowacji pedagogicznej „Z papierową i cyfrową mapą poznaję okolicę”(rozwijanie umiejętności odnajdywania się w nowych sytuacjach).
Kształtowanie postaw obywatelsko - patriotycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z historią miasta i rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp. 2. Uczestnictwo w akademii, apelu przygotowanym przez uczniów. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „BohaterON” (upamiętnianie bohaterów Powstania Warszawskiego). 5. Wykonanie okazjonalnych gazetek na holu szkoły. 6. Działalność szkolnej drużyny harcerskiej „Promyki”. 7. Wycieczki uczniów do muzeum, po mieście i regionie. Poznawanie ludzi z naszego regionu, którzy zrobili coś dla naszego miasta. 8. Ukazywanie sylwetek wybitnych Polaków. 9. Udział w konkursach o tematyce regionalnej. 10. Kultywowanie tradycji Świąt Wielkanocnych. 11. Przygotowanie jasełek bożonarodzeniowych oraz biesiady. 12. Wycieczki, obchody rocznic i uroczystości narodowych. 13. Opieka nad grobem H. Lechowicz i dr medycyny A. Pawelca - złożenie kwiatów na grobie.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność zespołu ekologicznego. 2. Zajęcia na lekcjach biologii, chemii, fizyki. 3. Realizacja innowacji pedagogicznej „Kraina edukacji – Eko kraina”. 4. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 5. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień wody”, zbiórka materiałów wtórnych. 6. Realizacja zajęć w szkolnej „Ekopracowni pod Chmurką”.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z MOPS, OPS. 2. Pozyskanie sponsorów. 3. Przeprowadzanie akcji charytatywnych.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Organizacja apelu i zajęć w ramach Konwencji o Prawach Dziecka i Szkolnych Obchodów Dnia Życzliwości. 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z dyskryminacją na tle kulturowym. 4. Propagowanie zachowań pronarodowych, prokulturowych.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zapoznanie uczniów z osobami udzielającymi wsparcia i pomocy w szkole – rzecznik praw ucznia, pedagog, pielęgniarka szkolna. 6. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3. Konsultacje dla rodziców. 4. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. 6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 7. Wsparcie rodziców i nauczycieli pomocą psychologiczno – pedagogiczną. 8. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 9. Udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania. 10. Organizowanie spotkań o charakterze mediacyjnym: uczeń, rodzic, nauczyciel. 11. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną.
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych. 3. Organizowanie „Słodkich Piątków” przez rodziców. 4. Organizacja festynu rodzinnego „Rodzice – Dzieciom”. 5. Organizacja koncertu: „Dzieci – Rodzicom”. 6. Podziękowania kierowane do rodziców za aktywny udział w życiu szkoły.
Zdrowy styl życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się. 3. Realizacja programu „Ratujemy i Uczymy Ratować”. 4. Realizacja zajęć w ramach szkolnego programu: „Szkoła Promująca Zdrowie”.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Klasa w terenie”. 6. Fluoryzacja zębów - program profilaktyczny. 7. Rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 8. Udział w projekcie „Fabryka Formy” (zajęcia promujące postawy prozdrowotne). 9. Zachęcanie uczniów do udziału w zawodach sportowych. 10. Działalność klubu sportowego Olimpiad Specjalnych „Chabry”. 11. Dbalność o czystość, ład i estetykę otoczenia. 12. Organizacja konkursów wiedzy i plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 13. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów. 14. Organizacja wiosennej spartakiady. 15. Udział uczniów w zawodach sportowych, zajęciach na basenie, lodowisku, kręgielni. 16. Spotkania z osobami z zewnątrz propagującymi zdrowy styl życia. 17. Organizacja zajęć, warsztatów, prelekcji z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od mediów elektronicznych. 18. Organizacja zajęć, prelekcji, warsztatów z zakresu uzależnienia od: napoi energetycznych, alkoholu, tytoniu, narkotyków. 19. Projekcja filmów o tematyce profilaktycznej. 20. Spotkania z pielęgniarką szkolną.
<p>Tworzenie bezpiecznego, wolnego od agresji, przemocy i uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z zapisami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających, opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych, oraz procedurami interwencji szkoły w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów. 2. Realizowanie działań profilaktycznych zmierzających do wyeliminowania zagrożeń związanych z paleniem papierosów, zażywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy. 3. Systematyczne monitorowanie toalet, pomieszczeń szkoły, wskazanych przez uczniów jako niebezpieczne, w ramach dyżurów pełnionych przez nauczycieli i zainstalowanego monitoringu. 4. Dbanie o przestrzeganie przez uczniów zakazu stosowania agresji w środowisku szkolnym. 5. Diagnoza środowiska ucznia. 6. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę. 7. Bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach.

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą. 9. Pogadanki, lekcje wychowawcze. 10. Organizowanie zajęć psychoedukacyjnych w ramach programu profilaktycznego dotyczącego sytuacji stresowych i przejawów agresji w życiu młodych ludzi. 11. Stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów. 12. Spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 13. Ukształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby), • jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, • omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych, publikacji zdjęć i filmików.
Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadpodstawowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z doradcą zawodowym – warsztaty zawodoznawcze. 2. Udział w akcjach, w dniach otwartych szkół. 3. Udostępnianie informacji o szkolnictwie ponadpodstawowym. 4. Organizowanie spotkań z przedstawicielami innych szkół, prezentującymi swoje oferty edukacyjne.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć korekcyjnych, kompensacyjnych, wyrównawczych. 2. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów. 3. Wczesne reagowanie na absencję. 4. Wzmocnienie kontaktów z domem rodzinnym. 5. Sprawowanie kontroli nad uczniem często opuszczającym zajęcia szkolne. 6. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 7. Omawianie tematyki stresu na lekcjach wychowawczych. 8. Uświadamianie uczniom ich mocnych stron i możliwości. 9. Wskazywanie pożądanых wzorców zachowań. 10. Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy. 11. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji. 12. Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu: zajęcia warsztatowe, prelekcje, prezentacje multimedialne, psychoedukacja. 13. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem. 2. Konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 4. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach. 5. Wdrażanie działań związanych z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem – Standardy Ochrony Małoletnich.
Bezpieczeństwo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami - klasowymi, szkolnymi, wycieczek szkolnych, przeciwpożarowymi, sal lekcyjnych i pracowni. 2. Zaznajomienie uczniów z zasadami bezpieczeństwa: na lekcjach, przerwach, w czasie gier i zabaw zespołowych, na jezdni, na wakacjach, podczas wyjść i wycieczek, na imprezach masowych. 3. Realizacja zajęć edukacyjno – profilaktycznych z zakresu dbania o bezpieczeństwo, przy współpracy Policji i Straży Miejskiej. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi. 5. Wyposażenie uczniów i personel szkoły w umiejętność udzielania pierwszej pomocy . 6. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 7. Dbanie o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły poprzez wykorzystanie systemu monitorującego oraz zwiększenie kontroli osób wchodzących na teren placówki. 8. Przeprowadzenie próbnego alarmu przeciwpożarowego. 9. Audycje przez szkolny radiowęzeł dotyczące bezpieczeństwa. 10. Apele porządkowe, rozmowy dyscyplinujące z uczniem. 11. Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, wtargnięcie napastnika na teren placówki. 12. Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów PPOŻ. 13. Przestrzeganie procedury związanej z zagrożeniami terrorystycznymi.

VI. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW SZKOŁY PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Rozwój osobowości ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia pozwalające na odkrywanie siebie jako osoby dorosłej, kształtowanie świadomości własnej tożsamości. 2. Zajęcia doskonalące umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć. 3. Zajęcia pozwalające na zrozumienie własnej niepełnosprawności i ograniczeń z niej wynikających. 4. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, wdrażanie do samooceny. 5. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań. 6. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień. 7. Kształtowanie hierarchii wartości. 8. Rozwijanie zainteresowań muzycznych, teatralnych, tanecznych poprzez udział w festiwalu piosenki karaoke osób niepełnosprawnych: "ŚpiewaMy", w zajęciach teatralnych „KRA”.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie wykonywania różnych prac zgodnie z preferencjami i predyspozycjami ucznia. 2. Przygotowanie uczniów do prowadzenia gospodarstwa domowego. 3. Doskonalenie umiejętności przygotowywania posiłków poprzez zajęcia kulinarne. 4. Uczenie samodzielnego planowania wydatków i gospodarowania pieniędzmi. 5. Organizowanie zajęć doskonalących umiejętność korzystania z transportu publicznego – wycieczki, wyjazdy do kina itp. 6. Uczenie orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska. 7. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 8. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej. 10. Zajęcia w mieszkaniu treningowym. 11. Działalność szkolnej kawiarenki „ Szkolny kredens”.
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie u uczniów umiejętności współpracy z innymi osobami. 2. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb innych. 3. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: wdrażanie do empatii, współpraca w zespołach, realizacja projektów. 4. Kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. 5. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy, korzystania z różnych źródeł wiedzy. 2. Organizowanie zajęć służących przyswajaniu podstawowej wiedzy o pracy i prezentowanie typowych sytuacji związanych z pracą. 3. Zajęcia przygotowujące do podjęcia samodzielnej lub wspomaganą pracę na indywidualnie dopasowanym stanowisku na otwartym lub chronionym rynku pracy. 4. Trening umiejętności w kawiarence treningowej „Szkolny kredens”. 5. Zajęcia w mieszkaniu treningowym. 6. Zajęcia realizowane w ramach innowacji pedagogicznej: „Z papierową i cyfrową mapą poznaję okolicę”(rozwijanie umiejętności odnajdywania się w nowych sytuacjach). 7. Rozwijanie u uczniów elementów kultury osobistej – wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach. 8. Nauka posługiwania się dowodem osobistym i innymi dokumentami. 9. Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. 10. Zapoznanie uczniów z obowiązkami wobec prawa. 11. Uczenie określania planów na przyszłość. 12. Organizowanie zajęć pozwalających na utożsamianie się z własnym krajem. 13. Kształtowanie umiejętności społecznych niezbędnych w pracy. 14. Zapoznajanie uczniów z zawodami i czynnościami zawodowymi, dokonywanie wyborów zgodnie z preferencjami i możliwościami. 15. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw

	<p>prospołecznych poprzez: zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, poszanowanie mienia szkoły.</p> <p>16. Tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły.</p>
<p>Kształtowanie postaw obywatelsko - patriotycznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie własnego regionu, kultury, tradycji regionalnych, organizacji instytucji działających na danym terenie. 2. Uczenie się wykonywania pracy charytatywnej/wolontariackiej. 3. Zapoznanie uczniów z historią miasta i rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp. Uczestnictwo w akademii, apelu przygotowanym przez uczniów. 4. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 5. Wykonywanie okazjonalnych gazetek na holu szkoły. 6. Wycieczki uczniów do muzeum, po mieście i regionie. 7. Poznawanie ludzi z naszego regionu, którzy zrobili coś dla naszego miasta. 8. Ukazywanie sylwetek wybitnych Polaków, kultywowanie pamięci o patronie placówki. 9. Udział w konkursach o tematyce regionalnej. 10. Kultywowanie tradycji Świąt Wielkanocnych. 11. Przygotowanie jasełek bożonarodzeniowych oraz biesiady. 12. Wycieczki, obchody rocznic i uroczystości narodowych. 13. Opieka nad grobem H. Lechowicz i dr. medycyny A. Pawelca - złożenie kwiatów na grobie. 14. Coroczne obchody Imienin Wodzisławia Śląskiego. 15. Realizacja zajęć w ramach innowacji pedagogicznej „Cudze chwalicie, swego nie znacie – w kręgu historii Wodzisławia Śląskiego”.
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność zespołu ekologicznego. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień wody”, zbiórka materiałów wtórnych. 4. Realizacja zajęć w szkolnej „Ekopracowni pod chmurką”.
<p>Likwidacja deficytów rozwojowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów. 2. Uświadamianie uczniom ich mocnych stron i możliwości. 3. Wskazywanie pożądanego wzorców zachowań. 4. Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy. 5. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 6. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z MOPS, OPS. 2. Pozyskanie sponsorów. 3. Organizowanie akcji charytatywnych.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3. Konsultacje dla rodziców. 4. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. 6. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 7. Wsparcie rodziców i nauczycieli pomocą psychologiczno – pedagogiczną. 8. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 9. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną.
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych. 3. Organizacja festynu rodzinnego „Rodzice – Dzieciom”. 4. Organizacja koncertu „Dzieci – Rodzicom”.
Zdrowy styl życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki, prelekcje na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się. 3. Uczenie bycia asertywnym. 4. Realizacja programu „Ratujemy i Uczymy Ratować”. 5. Rozwijanie sprawności fizycznej poprzez zajęcia ruchowe, sportowe i rekreacyjne. 6. Działalność klubu sportowego Olimpiad Specjalnych „Chabry”. 7. Dbalność o czystość, ład i estetykę otoczenia. 8. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Udział uczniów w zawodach sportowych, zajęciach na basenie, lodowisku, kręgielni. 11. Spotkania z osobami z zewnątrz (dietetycy, sportowcy) propagującymi zdrowy styl życia. 12. Organizacja zajęć, warsztatów, prelekcji z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od mediów elektronicznych. 13. Organizacja zajęć, prelekcji, warsztatów z zakresu uzależnienia od: alkoholu, tytoniu, narkotyków. 14. Prezentacja filmów edukacyjnych. 15. Spotkania z pielęgniarką szkolną.
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii. 2. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisami przeciwpożarowymi. 3. Zapoznanie uczniów z szansami i zagrożeniami wynikającymi z podjęcia decyzji o zatrudnieniu. 4. Środki i substancje psychoaktywne: <ul style="list-style-type: none"> • diagnoza środowiska ucznia, • wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, • konkursy wiedzy na temat używek dla uczniów, • gazetki ścienne. • bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 5. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: <ul style="list-style-type: none"> • systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, • zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole, • pogadanki, zajęcia edukacyjno – profilaktyczne, • przeprowadzenie zajęć warsztatowych • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia. 6. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód,

	<p>choroby),</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, • omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska. 2. Wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów. 3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 4. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 5. Poglębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach. 6. Wdrażanie działań związanych z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem – Standardy Ochrony Małoletnich.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych długotrwałą nieobecnością w szkole oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesne reagowanie na absencję. 2. Wzmożenie kontaktów z domem rodzinnym. 3. Ćwiczenie umiejętności zachowań asertywnych. 4. Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań. 5. Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy. 6. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji. 7. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 8. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

Ewaluacja programu:

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym. We wrześniu dokonywana jest diagnoza potrzeb w ramach ewaluacji programu na dany rok szkolny. Natomiast ocena efektywności podejmowanych działań w ramach programu przeprowadzana będzie pod

koniec każdego roku szkolnego w formie zbierania opinii uczniów i nauczycieli na podstawie ankiet ewaluacyjnych oraz zbierania opinii przedstawicieli Rady Rodziców. Źródłem informacji będą opinie uczniów i wychowawców, dokumenty przebiegu nauczania. Ewaluacja programu oparta jest na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań wychowawczo – profilaktycznych, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Wyniki ewaluacji zostaną opracowane w postaci sprawozdania. Sprawozdanie będzie udostępnione osobom zainteresowanym: dyrekcji szkoły, radzie pedagogicznej, rodzicom uczniów.

Opracowanie: Beata Rusin - pedagog
Jaonna Hauder – pedagog

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczo – Rewalidacyjnych w Wodzisławiu Śląskim został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

Przewodniczący Rady Rodziców

.....

Dyrektor ZPSWR

mgr Józef Pierzga